

Lapsen oikeuksien timantti

Kohderyhmä: 4.–6. lk.

Tavoitteet:

- Tutustua lapsen oikeuksien sopimukseen.
- Pohtia lapsen oikeuksien sopimuksen merkitystä.
- Pohtia, miten jokainen voi vaikuttaa lapsen oikeuksien toteutumiseen.

Tarvikkeet: Lapsen oikeuksien timantti -kortit (ks. ohjeet).

Kesto: 20–30 min.

OPS: ÄI, ET/US, YM, YH

Linkittyy OPSin laaja-alaisen osaamisen tavoitteisiin L1, L2, L3, L4 ja L7

Linkittyy kestävän kehityksen tavoitteisiin: 3, 4, 10 ja 17.

OHJEET

1. Jaa oppilaille, pareille tai pienryhmille tulostetut ja leikatut Lapsen oikeuksien timantti -kortit. Kortit löytyvät tämän tehtävän lopusta.

2. Pyydä oppilaita lukemaan kortteihin kirjoitetut oikeudet ja pohtimaan jokaisen kortin kohdalla, miksi kyseinen oikeus on tärkeä ja mitä tapahtuisi, jos oikeus ei toteutuisi.

3. Pyydä oppilaita asettamaan kortit tärkeysjärjestykseen timantin muotoon. Alimmalle riville asetetaan tärkein oikeus. Seuraavalle riville kaksi seuraavaksi tärkeintä. Kolmannelle riville kolme seuraavaksi tärkeintä ja niin edelleen. Kerro, että väärää järjestystä ei ole, tärkeää ovat perustelut.

4. Pyydä ryhmiä kertomaan, minkä oikeuden he valitsivat alimmaksi ja miksi. Mitä oikeus tarkoittaa? Kuinka moni ryhmä valitsi saman? Minkä oikeuden ryhmät valitsivat toiselle riville ja minkä takia? Mitkä ryhmät valitsivat saman?

Kerro, että tehtävä on tarkoituksella haastava ja periaatteessa mahdoton – kaikki harjoituksen oikeudet ovat tärkeitä ja siksi ne ovat mukana lapsen oikeuksien sopimuksessa. Mielikuvaharjoitus timantista valaisee ajatusta: timantti on säröllä, jos minkä tahansa kortin eli oikeuden ottaa pois.

5. Keskustelkaa lapsen oikeuksien sopimuksesta:

- Ihmisoikeuksilla tarkoitetaan asioita, jotka kuuluvat jokaiselle ihmiselle, riippumatta ihmisen asuinpaikasta, varallisuudesta, uskonnosta, sukupuolesta, seksuaalisesta suuntautumisesta, ihonväristä, koulutustasosta tai perheestä tai mistään muustakaan syystä. Ketään ei saa syrjiä.
- Lapset tarvitsevat erityistä huolenpitoa ja siksi lapsille on laadittu oma ihmisoikeussopimus, Lapsen oikeuksien sopimus. Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle alle 18-vuotiaalle lapselle kaikkialla maailmassa.
- Suomi ja 195 maailman maata ovat luvanneet muuttaa lakinsa lapsen oikeuksien sopimuksen mukaiseksi ja huolehtia, että lapsen oikeudet toteutuvat.
- Huolimatta lupauksista lapsen oikeudet eivät toteudu kaikkialla. On tärkeää, että jokainen tuntee oikeudet, jotta ihmiset osaavat edistää ja vaatia niiden toteutumista.
- Myös lapset voivat vaikuttaa oikeuksien toteutumiseen. Jokainen voi esimerkiksi omalla toiminnallaan vaikuttaa siihen, että luokkakavereilla on turvallista ja hyvä olla koulussa ja mahdollisuus oppia uusia asioita.

Lapsella on oikeus nimeen ja kansalaisuuteen. Jokainen lapsi on rekisteröitävä heti syntymän jälkeen.

Lapsella on oikeus käydä ilmaiseksi peruskoulua.

Lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä, kunhan ne eivät loukkaa muiden oikeuksia.

Lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä kaikissa asioissa ja ne on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.

Lapsella on oikeus elää mahdollisimman terveenä ja saada tarvittaessa hoitoa.

Lapsen oikeuksien timantti -kortit

<p>Lapsella on oikeus elää mahdollisimman terveenä ja saada tarvittaessa hoitoa.</p>	<p>Lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä kaikissa itseään koskevilla asioissa ja ne on otettava huomioon lapsen iän ja kehitystason mukaisesti.</p>	<p>Lapsella on oikeus käydä ilmaiseksi peruskoulua.</p>	<p>Lapsella on oikeus elämään ja kehitykseen. Valtion on taattava mahdollisimman hyvät edellytykset lapsen henkiinjäämiselle ja kehitykselle.</p>
<p>Lapsella on oikeus nimeen ja kansalaisuuteen. Jokainen lapsi on rekisteröitävä heti syntymän jälkeen.</p>	<p>Lapsella on oikeus saada tietoa esim. television, radion ja lehtien välityksellä. Lasta tulee suojella hänen hyvinvointinsa kannalta vahingolliselta aineistolta.</p>	<p>Lapsella on oikeus lepoon, leikkiin ja vapaa-aikaan sekä taide- ja kulttuurielämään.</p>	<p>Lasta on suojeltava kaikelta väkivallalta, välinpitämättömältä kohtelulta ja hyväksikäytöltä.</p>
<p>Lapsella ei saa teettää työtä, joka haittaa hänen opintojaan tai vahingoittaa hänen terveyttään tai kehitystään.</p>	<p>Lapsella on lähtökohtaisesti oikeus elää vanhempiensa kanssa, jos hänellä on hyvä ja turvallista olla heidän kanssaan.</p>	<p>Lapsella on oikeus ajatuksen-, omantunnon- ja uskonnonvapauteen.</p>	<p>Lapsen oikeudet kuuluvat jokaiselle lapselle. Lasta ei saa syrjiä hänen tai hänen vanhempiensa ulkonäön, alkuperän, mielipiteiden tai muiden ominaisuuksien vuoksi.</p>
<p>Pakolaislapsia tulee suojella ja huolehtia, että oikeudet toteutuvat myös heidän kohdallaan.</p>	<p>Lapsella on oikeus ilmaista mielipiteensä, kunhan ne eivät loukkaa muiden oikeuksia.</p>		